

HUNGARY

SUCCESS OF ESCAPED HUNGARIAN ARTIST IN THE UNITED STATES

SOURCE VIENNA:

Confidential, see attached slip.

DATE OF OBSERVATION:

1 November, 1958.

SUMMARY:

György CZIFFRA was a well-known pianist in BUDAPEST. He escaped in the days after the Revolution and has now had a great success in the NEW YORK Carnegie Hall. The main part of Report is a quotation from the letter of an escaped Hungarian artist and from a MONTREAL newspaper both concerning the performance. The writer of the letter, who now lives in Canada asks his friend in VIENNA, to forward the newspaper referred to to BUDAPEST because "so many unfavourable rumours are reaching home about us, Hungarians, that one might as well hear something good too." - The quoted letter deals further with the Hungarian National Ensemble who wanted to give performances in Canada but did not obtain the permission of the Canadian government.

Egy a forradalom után Kanadába menekült és zenéhez értő magyar művész a következő sorokat írja 1958. november 1.-én kelt evelében egy BÉCSben élő barátjához:

"-Ma volt NEW YORKban a New Yorki Filharmonikusok évadnyitó nagy hangversenye, ahol CZIFFRA György volt a szólista. Megjelenem neked az ujságban, hogy MONTREALban is három rádióállomás közvetíti különböző időben, amire még példa soha nem volt.

/Ezek a rádióadások hirdetésekben tartják fenn magukat és ennek dacára hajlandók voltak ezt a koncertet közvetíteni/. Minden amerikai és canadai város átveszi a hangversenyt. Az elsőt most hallgattam végig, most lett vége. Nagyon szép volt. Otthon azt mondták CZIFFRÁra: nagyszerű technikája van, de nincs elég szíve. Hát van! Mit látod az újságból Lisztet játszott - ezt csak idegében lehet így játszani, ahogyan ő játszotta. Ha Liszt feltámadt volna és ezt hallja, biztos, hogy homlokon csókolja. Olyan jó érzés volt, hogy egy magyarnak, egy nem rég jött magyarnak ilyen sikere van. Majd szétverték a termet. Azt hiszem többet használt a magyarok nevének, mint tiz hősi halott. /Sajnos./ Bemondták, ki és mi volt, hogy és mint töltötte életét és azt is, hogy DOHNÁNYI tanítványa volt a BUDAPESTI Liszt Ferenc zeneművészeti akadémián. Ebből azt is hallhatták, hogy itt nincs, de a "barbár" BUDAPESTen ilyen is van. Ehhez PESTen mit szólnának? Hitték volna ezt CZIFFRÁról a bárzongoristáról? Kicsit mindi lenézték - de szeretném, ha eljuttatnád PESTRE ezt az újságot, hogy mégis lássák, hogy CZIFFRA nem csak egy jó bárzongorista, de most már világviszonylatban is egy komoly nagy művész, aki dicsőséget szerez a magyar zenekulturának és a magyar névnek. Te szoktál PESTiekkel találkozni /vagy úgy sem merik elvinni?/, de mutasd legalább meg nekik. Olyan sok rossz hír megy haza rólunk, magyarokról, menjen ilyen is haza. Nem tudom, te hogy vagy vele, de én úgy tudok örülni, ha ilyesmi adódik - és valóban csodálatosan, csodálatosan játszott. Szeretném neki személyesen megköszönni ezt a nagy élményt."

E zenei eseményről a "The Montreal Star" 1958. november 1.-i számában Mr. Eric McLEAN a következőket írja:

"The soloist in the LISZT works was the impulsive György CZIFFRA, who made his MONTREAL debut last season, and this was the

sort of music in which CZIFFRA's best qualities are brought out. LISZT gives him ample opportunity to display his great, but rather erratic, technical facility, and it is in such music that he can give free reign to his romantic verve. The performance also put SCHIPPERS to severe test as an accompanist, and he acquitted himself admirably."

SCHIPPERS, aki a New Yorki Filharmonikusoknak szóbanforgó évadnyitó hangversenyét dirigálta, Mr. McLEAN idézett cikkének további részében ugyancsak sok elismerést kapott.

A cikk egyébként "N.Y.Philharmonic 'Preview'" címet viseli és bevezető soraiban a következőket írja: "The New York Philharmonic Orchestra, under the direction of Thomas SCHIPPERS is one of the series of 'preview' concerts in Carnegie Hall.

Piano Solist	György Cziffra	
Overture, "The Siege of Corinth		Rossini
Symphony No. R. /1950/		Zafred
Concerto No.1. in E flat		Liszt
Hungarian Fantasy for piano and orchestra		Liszt
Suite from "The Firebird"		Stravinszky"

Forrásunk CZIFFRA Györgyről még azt adja elő, hogy nevezett a forradalom előtti időben BUDAPESTEN a Petőfi-téri Paradiso bárban zongorázott és odahaza mint bázongorista nagyobb hírnévre tett szert, vagy legalább is ismertebb volt, mint koncerteken való szerepléseivel.

Az idézett levél a továbbiakban a magyar állami együttesről is ír és ezzel kapcsolatban a következőket mondja:

"Egy itteni képes magazinban olvastam egy cikket arról, hogy a magyar állami együttes szeretne idejönni. A tárgyalások már a magyar forradalom előtt megkezdődtek és azután abban maradtak. Most újból megkeresték a kanadai illetékeseket, de a kanadaiak nem óhajtják vendégül látni ezt az együttest. Tulságosan politikus - a népünk elynomóinak a szovjet propaganda számára keresik a pénzt és ehhez a kanadaiak nem óhajtanak dollárjaikkal hozzájárulni. Megemliti még, hogy nem tudom milyen ünnepségen /valószínűleg a november 7.-i/, mikor a magyarok otthon hallgatással tüntettek, ők felléptek és a leglelkesebben vettek részt az egész gyűlölt ünnepségen. /Próbálták volna mást tenni/".

Forrás megjegyzi végül, hogy ő ez eseményekről a SZER adásában, holott műsorunkat most is rendszeresen hallgatja, nem értesült.